

Doğalgaz Arz Krizi Başladı, Elektrik İçin Acil Önlem Alınmalı... DOĞALGAZDA BAŞLAYAN ENERJİ KRİZİ ELEKTRİĞE SIÇRAMASINI!

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) İzmir Şubesi 34. Dönem Yönetim Kurulu, 20 Ocak 2022 tarihinde gerçekleştirdiği basın açıklamasıyla 21 Ocak 2022 tarihinden itibaren sanayide ve elektrik üretiminde kullanılan doğalgazda yüzde 40 oranında kesintiye gidileceğini hatırlatarak, elektrikte arz güvenliği için önlem alınması çağrısı yaptı. Doğalgazın elektrik üretiminde payına dikkat çekilen açıklamada, enerjinin yaşamsal önemine vurgu yapıldı.

Hava sıcaklığının ülke genelinde en soğuk düzeylere inmesiyle birlikte doğalgaz arzında sıkıntı yaşandığı ortaya çıktı. İran'ın Türkiye'ye doğalgaz sevkiyatını "mücbir sebepten" dolayı keseceği haberleri basında yer alıyor. Enerji Bakanlığı'nın, aralarında elektrik üreticilerinin de olduğu sanayi kuruluşlarına gönderdiği yazıda ise ikinci bir emre kadar Günlük Gaz Çekiş miktarının yüzde 60'a düşürüldüğünü bildirdi. "Ülkemizde arz-talep dengesinin sağlanmasında karşılaşılan güçlükleri bertaraf edebilmek ve sistem dengesinin sağlanabilmesi için gerekli ilave tedbirlerin alınması ve uygulanması zarureti doğmuştur" ifadeleriyle gerekçelendirilen kısıtlanmanın 21 Ocak 2022 tarihinden itibaren başlayacağı ve ikinci bir bildirim kadar sürdürüleceği belirtiliyor.

Cam, demir-çelik, kimya, gıda, çimento ve seramik başta olmak üzere

19 Ocak 2022 Tarihinde Elektrik Üretiminin Kaynaklara Göre Dağılımı (MWh)

(EPIAŞ Anlık Verilerine Göre Lisansız Üretim)

Doğalgaz	326.580	34,0
İthal Kömür	196.126	20,4
Linyit	129.629	13,5
Rüzgar	118.343	12,3
Barajlı	87.045	9,1
Jeotermal	32.050	3,3
Akarsu	31.828	3,3
Biyokütle	17.860	1,9
Taş Kömürü	9.295	1,0
Diğer	12.412	1,3
Toplam	961.167	100

çok sayıda üretim alanı için doğalgaz arzının kısıtlanması, üretimi kaçınılmaz olarak düşürecektir. Doğalgaz kısıtlanması nedeniyle daha pahalı enerji kaynağı kullanmak zorunda kalacak sanayi kuruluşlarının maliyetleri artacaktır. Sanayide kullanılan elektrik ve doğalgaza geçtiğimiz yıl içinde gerçekleştirilen yüksek oranlı zamlar nedeniyle, birçok sanayi kuruluşu için üretim maliyetlerinde enerjinin payı yüzde 50 oranını aşmıştır. Üretimlerini ihraç edebilen, döviz bazlı geliri olan sanayi kuruluşları bile; enerji maliyetlerini hesap edemez duruma düşmeleri nedeniyle mali sorunlar yaşamaktadır. Enerji maliyetlerin yüksekliği bir yana enerji arzında yaşanan kriz ile ekonomik göstergeleri daha da gerileyecektir.

Gelişmeler 2022'nin ilk enerji krizinin doğalgaz arzında başladığına işaret etmektedir. Hava sıcaklığının düşmesi nedeniyle konutlarda kullanılan doğalgaz yaşamsal önemdedir. Benzer şekilde doğalgazın ısıtma amaçlı kullanımına devam edilebilmesi için elektrik kesintisinin de yaşanmaması gerekir. Olumsuz hava şartları nedeniyle 2012 yılının Ocak ayında, Bursa'da bulunan bir doğalgaz santralının bağlantısını sağlayan enerji nakil hatlarında yaşanan arıza, tüm Marmara Bölgesi'nde hayatın durmasına neden olmuştu. Metrolar çalışmamış, başta İstanbul olmak üzere kentlere doğalgaz verilememiş,

sanayide üretim tamamen durmuştu. Tek bir santralin devreden çıkmasıyla yaşanan sorunların tekrarlanmaması için önlem alınmalıdır.

Elektrik üretimindeki güncel duruma bakıldığında, dün (19 Ocak 2022) elektrik üretiminde doğalgazın yüzde 34, ithal kömürün ise 20,4 payı olduğu görülmektedir. Payları küçük olan diğer ithal kaynaklar gözardı edilse bile elektrik üretimindeki ithal kaynak bağımlılığımız, yüzde 54,4 düzeyindedir. Kullanılan elektriğin yüzde 34'ünü üreten santrallara, doğalgazdan yüzde 40 oranında kesinti yapılması arz güvenliği açısından risk yaratabilir. Önlem alınarak, daha fazla yedek kapasite hazırda bekletilmelidir.

Alım garantileri verilerek üretimdeki payı büyütülen ithal fosil kaynak bağımlılığından kurtulmak için artık adım atılmalıdır. Enerji maliyetlerinin düşürülmesi, iğneden ipliğe tüm hizmet ve ürünler için yeni zamlar oluşmasının önüne geçilmesi için enerji alanı yeniden yapılandırılmalıdır. Özelleştirilen santralların kamulaştırılmasının yanında, kamunun düşük maliyetle üretim yapmak için yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yapması gereklidir. Enerji maliyetlerini kontrol altına tutmak ve ekonomik bağımsızlığın temeli olan arz güvenliğini sağlamak için elektrik dağıtım bölgelerinin de kamulaştırılması ve merkezi planlama ilkelerine geri dönülmesi yaşamsal önemdedir.